

با یاد دکتر احسان اشراقی

سومین جشن کتاب و کتابخوانی برگزار شد

سومین روز از آذرماه ۱۴۰۰ ، در پایان هفته کتاب و کتابخوانی، تالار اجتماعات کتابخانه اسام در انتظار نویسندگان، مولفان، مترجمان و مروجان کتاب است تا بر صندلی‌های خالی بنشینند و سومین دوره جایزه کتاب سال مزین به نام دکتر احسان اشراقی، آغاز شود.

● دکتر اشراقی و کتاب سال قزوین

در سالن انتظار خبرنگار و فیلمبردار صدا و سیمای استانی با چند نفر گفت‌وگو می‌کنند. خانواده دکتر احسان اشراقی نیز حضور دارند در ردیف جلو نشسته‌اند. دکتر احسان اشراقی از مفاخر بزرگ استان قزوین و چهره‌های ماندگار تاریخ ایرانی است که در حوزه علوم مرتبط با تاریخ و تاریخ‌نگاری خدمات ارزنده‌ای دارند وی مصحح متون مهم تاریخی، صفویه شناس برجسته و مترجم بود. دکتر احسان اشراقی سال ۱۳۰۷ در قزوین متولد شد و در رشته تاریخ از دانشگاه تهران دکتر گرفت، وی در سن ۹۱ سالگی پس از نگارش ده‌ها عنوان کتاب و بیش از ۶۰ عنوان مقاله و ۶۰ سال سابقه تدریس تاریخ دبای فانی را ترک کرد.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قزوین در مورد این شخصیت ماندگار می‌گوید: ایشان ستاره درخشان ایران شناسخی در سطح جهان بودند و از همین روی نیز به نام شیخ المورخین شناخته می‌شوند.

اسماعیلی می‌افزاید: ذکر نام بلند بالای ایشان در سومین دوره جایزه کتاب سال قزوین می‌تواند مردم قزوین را بیش از پیش با مفاخر و بزرگان این شهر آشنا کند و یادآوری مناسبی برای اهالی علم و ادب باشد که قزوین اگر امروز در این جایگاه قرار دارد به واسطه تلاش و از خودگذشتگی پیشینیان بوده است.

● انتشار ۳۹۵ عنوان کتاب در نیمه نخست سال ۱۴۰۰

محمدحسین اسماعیلی مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قزوین که نخستین سخنران مراسم است در ابتدا تعداد کتاب‌های منتشر شده در سال گذشته را ۶۶۳ عنوان کتاب در تیراژ ۸۵۵ هزار نسخه در استان قزوین عنوان کرده و می‌افزاید: در نیمه نخست امسال نیز حدود ۳۹۵ عنوان کتاب توسط ناشران استان به چاپ رسیده است. از این تعداد کتاب ۲۱۴ مورد آن تألیف نویسندگان استانی و ۱۴۵ مورد آن هم ترجمه بوده است.

اسماعیلی تعداد ناشران دارای مجوز را ۶۵ انتشاراتی اعلام می‌کند که در حوزه چاپ، نشر، تألیف و ترجمه کتاب فعالیت می‌کنند و از این تعداد ۲۰ ناشر فعال هستند و در حال حاضر ۲۰۲ نفر از نویسندگان، مترجمان و مولفان استان قزوین جزو خانواده اهل قلم هستند.

● چالش‌های روزگار تکنولوژی و روند آن بر مطالعه

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قزوین به چالش مهم این‌ دوران و تأثیر تکنولوژی در روند کتابخوانی اشاره کرده و می‌گوید: با وجود توسعه تکنولوژی و افزایش راه‌های دسترسی مردم به منابع اطلاعاتی کارشناسان و پژوهشگران این حوزه همچنان معتقدند تأثیرگذاری کتاب فیزیکی به عنوان یکی از اصلی‌ترین ابزارهای انتقال دانش با هیچ بستر دیگری قابل مقایسه نیست به همین دلیل معتقدیم به موازات توسعه تکنولوژی باید فعالیت‌های ترویجی و فرهنگی در حوزه کتاب و کتابخوانی افزایش پیدا کنند. در دنیایی که سراسره مطالعه از شاخص‌های توسعه فرهنگی ملت‌ها محسوب می‌شود ، نمی‌توان کتاب را نادیده گرفت.

شاید برگزاری رویدادهای متمرکز فرهنگی نظیر گرامیداشت هفته کتاب بتواند یک موج همگانی برای توجه دوباره به این بستر فراگیر علم و دانش منتهی شود.

● کمبود کاغذ و تأثیر آن بر انتشار کتاب

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قزوین تأکید می‌کند: قطعاً در خصوص مسئله تأثیرگذار و فراگیری نظیر مطالعه نمی‌توان یک دستگاه خاص را متولی دانست و انتظارات این حوزه را از آن توقع داشت، چرا که رسیدن به نقطه مطلوب در این بخش نیازمند تلاشی همگانی و استفاده از ظرفیت‌های دولتی، خصوصی و نهادهای مشارکتی مردمی است.

وی به مشکلات انتشار کتاب اشاره می‌کند: امروز ناشران و نویسندگان ما با مشکلات متعددی نظیر گرانی و کمبود کاغذ مواجه هستند که مسیر تولیدات فرهنگی را با دشواری‌های فراوانی همراه کرده، معتقدیم در شرایط کنونی حمایت از ناشران، مولفان و نویسندگان می‌تواند به حمایت از کتاب و کتابخوانی منجر شود.

وی در پایان می‌گوید: قطعاً اگر فعالان این حوزه از سوی مسئولان و نهادهای مرتبط مورد حمایت قرار گیرند با افزایش موجی از تولیدات ارزشمند و محتوای مناسب در استان قزوین و کشور مواجه خواهیم بود و مشکل امروز کاهش تیراژ کتب چاپ شده نیز مرتفع می‌شود.

جابه:سیمرح

آدرس: قزوین، خیابان آیت اله کاشانی (باغ دبیر)، کوچه آزاد، پلاک ۲، هفته نامه پیام شهر.

شماره تماس: ۳۳۳۱۱۴۱

وب سایت: payameshahr.qazvin.ir
پست الکترونیکی: payamshahr98@gmail.com

استفاده از مطالب و عکس های نشریه با ذکر منابع آزاد است.

مپی

تئاتر قزوین همیشه یک تئاتر جوان، پویا و سرزنده است

گفت‌وگو با مرتضی نجفی، کارگردان و بازیگر تئاتر

تئاتر در قزوین قصه‌ای با روند و شمایل نمودار سینوسی است، با اوج و فرود و کشمکش و صعود...

تئاتر قزوین زنده و پویا است، از آن رو که خاک صحنه دامن‌گیر است و هر چه تماشاگر سرش به جایی دیگری گرم باشد و هرچقدر نسل‌های تربیت شده در تئاتر مهاجرت کنند ولی عاشقانی هستند که چراغ سالن‌های غیر استاندارد تئاتر قزوین! را روشن نگه دارند و تماشاگران را به دیدن نمایش دلگرم. به بهانه برگزاری جشنواره تئاتر استان قزوین که هر آبان شور و شوقی در بین تئاترهای روشن می‌کند با مرتضی نجفی کارگردان، بازیگر و طراح صحنه گفت‌وگو کردم از نخستین مصاحبه‌ام با او که برای ویژه نامه تئاتر جشنواره انجام شد بیش از ۲۰ سال می‌گذرد، در تمام این سال‌ها شاهد بودم مرتضی نجفی با علاقه‌ای وصف ناشدنی دغدغه‌اش: تئاتر را پیگیری کرده و همواره موفق شده است. گواه آن حضور در شش دوره جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر است و کارنامه‌ای پُرثمر از ۳۰ اجرای نمایشی، سینمایی و تلویزیونی. البته که قصه‌ای از لوح‌ها و نشان‌های متعدد برای کسب عناوین بر تو هم در کتابخانه‌اش به چشم می‌آید.
باقی روایت را در این پرسش و پاسخ بخوانید از جمله موفقیت تازه‌اش در جشنواره تئاتر استانی را....

فاطمه شریف‌نژاد

● **آقای نجفی! راه طولانی را طی کرده‌اید! اگر اشتباه نکنم از خرمشهر تا قزوین، چطور به این نقطه رسیدید و چطور نمایش شد دغدغه‌تان؟**
من متولد ۲۸ خرداد ۱۳۵۵ هستم و در خرمشهر به دنیا آمدم پدرم نظامی و درجه‌دار شهربانی بود و دوران خدمتش را در خرمشهر سپری می‌کرد و در همین شهر ازدواج کرد و مادرم نیز دورگه خرمشهری – اصفهانی است. بعد از پنج‌سال که جنگ شد ما مهاجرت کردیم و در شهرهای مثل اصفهان، ایلام و اسلام‌آباد غرب و کرمانشاه زندگی کردیم. سال ۸۰ به قزوین مهاجرت کردم دلپش هم نبود موقعیت‌های شغلی مناسب بود. آشنایی‌ام با تئاتر مثل اکثر هنرمندان تئاتر در مدرسه و در دوران راهنمایی اتفاق افتاد. از سال ۶۵ در اصفهان با تئاتر دانش آموزی آشنا شدم ولی از سال ۷۰ تقریباً کار حرفه‌ای را در زمینه کارگردانی و بازیگری تئاتر شروع کردم. بعد هم حضور در جشنواره‌ها اتفاق افتاد و اگر اشتباه نکنم از سال ۷۰ تا ۷۶ فقط بازیگری می‌کردم ولی برای نخستین‌بار اولین نمایشم را در شهرستان اسلام‌آباد غرب کارگردانی کردم – آن زمان در این شهر زندگی می‌کردیم – سال بعدش به شهر تاکستان مهاجرت کردم و سال ۸۰ در قزوین ساکن شدم. در تمام این سال‌ها در شهرهای مختلف تئاتر کار کردم و امسال هفتمین دوره‌ای است که در جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر حضور دارم. در بسیاری از جشنواره‌های بین‌المللی، ملی و استانی حضور داشتم و جوایز متعددی هم گرفتم.

اینکه چرا تئاتر دغدغه من شد، شاید برمی‌گردد به زمانی که تئاتری را در مدرسه دیدم و این حس را پیدا کردم که استعدادم در این زمینه است و متوجه شدم که می‌توانم با این هنر به یک آرامشی برسیم. کیف می‌کردم با تئاتر. دوره‌های مختلف هنری مثل نقاشی و خوشنویسی را می‌گذراندم و تقریباً هنرهای مختلف را تجربه می‌کردم ولی دغدغه اصلی‌ام تئاتر بود و بازیگری. با سختی‌های زیادی هم دست‌وپنجه نرم کردم. خانواده مخالفت می‌کرد و یک دوره‌ای به خاطر تئاتر سرکلاس‌هایم هم نمی‌رفتم و ترک تحصیل کردم ولی بعد درسم را ادامه دادم و کارشناسی ارشد بازیگری را هم گرفتم. شاید دوران کاریم در تئاتر کند گذشته و در دوران جوانی و نوجوانی زودتر از اینها می‌توانستم در عرصه‌های بالاتر تئاتر کار کنم ولی به دلیل امکانات کم شهرستان اسلام‌آباد غرب و دوری از پایتخت – تقریباً همه فضای حرفه‌ای تئاتر کشور در تهران متمرکز بود – و ما امکان رفت وآمد و ارتباط گرفتن با هنرمندان حرفه‌ای را نداشتیم. آن زمان هم فضای مجازی و کامپیوتر هم نبود. شاید در طول سال یک یا دو کتاب برای مرکز هنرهای نمایشی شهر ما ارسال می‌شد و ما مدام آن کتاب را مرور می‌کردیم و می‌خواندیم.

● **بیش از بیست سال است در تئاتر قزوین حضور موثر دارید، در کلیت این هنر را در قزوین چطور ارزیابی می‌کنید؟**
می‌توانم این‌طور تئاتر قزوین را ترسیم کنم که تئاتر قزوین همیشه یک تئاتر جوان، پویا و سرزنده بوده و به دلیل نیروهایی که در این شهر کار می‌کنند. نسل‌های مختلف مدام می‌آیند و مراحل حرفه‌ای‌گری را طی می‌کنند و از این شهر می‌روند و در فضای حرفه‌ای پایتخت مشغول می‌شوند و تعدادی جوان دیگر جایگزینشان می‌شوند. یکی از دلایلی که تئاتر قزوین را تئاتری جوان می‌نامم

هفته نامه اطلاع رسانی شهرداری قزوین

صاحب امتیاز: شهرداری قزوین

مدیرمسئول: عادلہ مهرایی

زیر نظر شورای سردبیری

صفحه آرای و گرافیک: محمد (مرتضی) ملاعلیا

پیام شهر قزوین

چهارشنبه اول دی ماه ۱۴۰۰ | ۱۷ جمادی الاول ۱۴۴۳ | شماره ۳۷۳

هنر

سنگ‌مرده، حدود سه ماه پیش تکمیل شد و تمرین را شروع کردم و توانستم یک تجربه جدید و تازه‌ای داشته باشم. تقریباً ۹۰ درصد از بازیگران این نمایش شاگردان خودم هستند و برای اولین‌بار روی صحنه حضور دارند این چالش برایم جذاب بود. در این سهمه تمرینات فشرده‌ای را با این دوستان انجام دادیم که نمایش را به جشنواره استانی برسانیم. نمایش هم برای معرفی به جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر برگزیده شد و رتبه کارگردانی اول، طراحی صحنه اول، بازیگر اول –آقای پیام نوروزی – و تقدیر از طراحی لباس و همین‌طور گریم و نویسندگی اول را به دست آورد.

● **پاندومی و تعطیلی تمام فعالیت‌های فرهنگی هنری چه تأثیری روی جامعه گذاشته، راهکاری می‌توان اندیشید برای مواقع این چنینی؟**
از سال ۹۸ که کرونا وارد ایران شد تئاتر هم بی‌نصبی نماند سالن‌ها تعطیل شد تمرینات تعطیل شد و هنرمندان همه خانه‌نشین شدند و بخش زیادی از هنرمندانی که خانه‌نشین شدند کسانی بودند که شغل اصلی‌شان تئاتر بود و شغل و درآمد دیگری به جز تئاتر نداشتند. از نظر مالی بسیار متضرر شدند و دولت بسیار جزیی به آنها کمک‌های کرد. اما هنرمند جدا از بحث مالی وقتی تئاتر کار می‌کند انگار زندگی‌اش جریان دارد و زمانی که کار هنری نمی‌کند؛ زندگی‌اش متوقف شده است و درجا می‌زند و این برای یک هنرمند می‌تواند مرگ موقت باشد. ما هم در این یکی دو سه سال تقریباً جسته‌گریخته تمرین می‌کردیم کرونا می‌گرفتم خوب می‌شدیم و مشکلاتی زیای داشتیم بعضی از دوستانمان از جمله استاد ناصر ایزدفر را در این دوره از دست دادیم که بسیار ناراحت کننده بود. آقای ایزدفر بزرگ تئاتر بود و بسیار دوستش داشتیم. بخش زیادی از تئاتر قزوین را مدیون ایشان هستیم امیدوارم روحشان شاد باشد. در حال حاضر هنرمندان کار می‌کنند با تمام موانعی که کرونا به وجود آورده، در واقع دارند می‌جنگند. از کرونا جنگیدن را آموختم. پاراسال هم در جشنواره تئاتر فجر حضور داشتیم با نمایش «کمین ژاله» به نویسندگی و کارگردانی آقای حامد مکملی. که دوران اوج کرونا بود. ما با حفظ تمام پروتکل‌ها تمرین می‌کردیم. با ماسک بسیار سخت بود. کار را به جشنواره رساندیم و جایزه ویژه هیات داوران را گرفت که افتخاری است برای تئاتر قزوین.

کرونا تجربه خوبی می‌تواند باشد شاید این تنها بیماری همه‌گیر نباشد و زمانی بیماری دیگری با نامی تازه بیاید. از حالا باید به فکر باشیم و از تجربه این سال‌ها استفاده کنیم البته تاریخ نشان داده است و ما کلاً فراموش کاریم و منتظر می‌مانیم که اتفاقی بیفتد آن وقت به فکر می‌افتیم که چاره‌ای برایش بیاندیشیم. امیدوارم آیندگان از گذشتگان که ما هستیم درس بگیرند و راحت‌تر با این قضیه کنار بیایند.

پیامبر اکرم (ص):

همانا خداوند به سه گروه وعده داد، بدون حساب وارد بهشت شوند، و هر یک از این سه گروه (روز قیامت) می‌توانند هشتاد هزار نفر راشفاعت کنند وآن‌ها عبارتند از: ۱- مؤذن ۲-امام جماعت ۳- کسی که وضو بگیرد، سپس داخل مسجد شود و نماز را به جماعت به جا آورد.

مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۴۸۸

شهر کتاب

از سبزه تا ستاره

دکتر بهاءالدین خرماشاهی

چاپ اول نشر قطره/ ۱۳۸۶

۱۰۰۰ نسخه/ ۴۱۵ صفحه

مقالات و مباحثی در زمینه قرآن پژوهی، حافظ پژوهی، فلسفه، عرفان، دین پژوهی، ادبیات قدیم و جدید، نقد کتاب و طنز، این مجموعه شامل ۱۱مقاله(قرآن‌پژوهی) هشتمقاله(حافظ‌پژوهی) ۷مقاله(فلسفه،عرفان و دین‌پژوهی)۹مقاله(ادبیات قدیم و جدید) ۶مقاله (پاسخ به نظرخواهی و نقد کتاب) و سرانجام ۵مقاله (طنز) جمعا شامل ۴۴ مقاله است که با مصاحبه‌ای با دکتر خرماشاهی در حکم مقدمه آغاز می‌شود. این مجموعه ادبیات‌پژوهی و نقدادی با تقسیم‌بندی جالب مولف در۶گروه مذکر فراهم شده‌است. از مقالات مستدل و نوآندیشانه در خصوص مباحث قرآنی و فلسفه و عرفان تا نقد دفتر شعر سراینده کمتر شناخته‌شده‌ای همچون فهیمه غنی‌نژاد. مقالهٔ «آیا هر شاعری زبانی دارد؟» مقایسه جالبی از ۱۰ شعر سپید شاعران معاصر است که مؤلف را به نتیجه‌گیری «بیان متفاوت» شاعران مختلف به جای «زبان مختلف» می‌رساند. بخش انتهایی کتاب نیز به طنز اختصاص دارد که از جمله تخصص‌ها و دبلیست‌های خرماشاهی طی نیم قرن فعالیت مستمر ادبی است و با «مانیفیست دادانیست شعر/نثر هذلول» که ترکیب نشر شعر (مثنوی) خرماشاهی به وضیعت شعر طنز معاصر –دوره متاخر- می‌پردازد.

● راهنمای ادبیات معاصر قزوین – موسسه فرهنگی هنری خانه کتاب به آفرید

مرد

هراس عروس صفوی در میدان سعادت قزوین

گل حرم از ساعت حرکت از زنجان تا موقعی که به میدان سعادت رسیدند، دالما شاد و خندان بود و تبسم از لب‌هایش محو نمی‌شد. با بی‌بی می‌گفت و می‌خندید. هرچه به شهر قزوین نزدیک‌تر می‌شدند دلشوره نشاط آمیزش بیشتر می‌شد و دل در سینه‌اش از مسرت و سعادت می‌تپید. وقتی قافله وارد میدان سعادت شد و یک مرتبه متوقف گردید. گل حرم در وهله اول تصور کرد که یا خود شاه یا موبک دیگری به استقبالش آمده است. وجد و سرورش به حد اعلا رسید. آهسته گوشه پرده تخت را کنار زد و نگاه کرد میدان را پُر از جمعیت دید. تصور کرد که مردم شهر از ورود عروس سلطنتی خبردار شده و به تماشا آمده‌اند. لبخند غرور آمیزی زد، ولی این تبسم بیش از آتی نبود. قلیچ‌خان نزدیک تخت آمد. خبر آورد که مردم شورش کردند و اجازه خواست که قافله را برگردانند.

هنوز صحبت‌های قلیچ خان تمام نشده که مردم حمله کردند و قلیچ خان مجبور شد صحبت را ناتمام بگذارد و به استقبال مهاجمین برود.

گل‌حرم شعارهایی را که مردم بر ضد شاه می‌دادند می‌شنید و از وحشت و هراس می‌لرزید. تمام مردان جنگی قافله با مهاجمین مشغول جدال بودند. دخترک چشم از میدان جنگ بر نمی‌داشت....

● زندانی قلعه‌ی قهقهه/ حمزه سردا‌دور/ چاپ سوم انشروسمیر/ ۱۳۹۷/صفحه‌ی ۱۵۸